

المپیک یکن

۳۰ هزار خبرنگار رسانه‌های جمعی گزارش و تفسیر کردند. روزانه میلیاردها تماشاگر از راه رسانه‌ی جادویی تلویزیون در سرتاسر دنیا، این بازی‌ها را به تماشا نشستند که همگان تلاش ورزشکاران کشورها را از هر نژاد و ملیتی تحسین کردند. این دوره از بازی‌ها ثابت کرد، بنیان‌گذاران نهضت المپیک مدرن، کاملاً به اهداف خود رسیده‌اند. ورزشکاران در هم‌آوردی منصفانه، شگفتی‌هایی از عملکرد ورزشی خود ارائه کردند که حوزه‌ی هنر را نیز به شدت تحت تأثیر خود قرار داد. زیبایی‌هایی که ورزشکاران در قالب رقابت‌های ورزشی خلق کردند، بارها و بارها از صحنه‌ی تلویزیون‌ها پخش شد و رسانه‌ی گسترده‌ای مثل تلویزیون، با عظمت هرچه تمام‌تر، صحنه‌هایی از اشک‌ها و لبخندهای ورزشکاران، مربیان، دست‌اندرکاران و حتی والدین ورزشکاران را به نمایش گذاشت.

باید اذعان داشت، حضور در المپیک به آرزویی بس شیرین برای هر ورزشکار تبدیل شده است. چه بسا ورزشکار برای راه‌یابی به این بازی‌ها، در یک دوره‌ی چهارساله، سخت‌ترین تمرین‌ها را تحمل کند و بارها و بارها با حریفان خود به رقابت بپردازد تا صرفاً امکان

بیست و نهمین دوره‌ی بازی‌های المپیک پایان یافت. هر چهار سال یک‌بار، بزرگ‌ترین رویداد ورزشی با عنوان «بازی‌های المپیک» در یکی از کشورهای متقاضی برگزار می‌شود و المپیک این دوره، در کشور آسیای چین با سازمان دهی منحصربه‌فرد برگزار شد که افتخاری برای قاره‌ی کهن بود. برگزاری منظم و گسترده‌ی بازی‌های این دوره، «کمپته‌ی بین‌المللی المپیک» (IOC) به ریاست ژاک روگ را واداشت تا به ۱۴ تن از مقامات برگزارکننده‌ی بازی‌ها، نشان المپیک اهدا کند. از این میان، نشان طلا به ریاست کمپته‌ی برگزاری بازی‌ها اهدا شد که در تاریخ بازی‌های المپیک بی‌سابقه است.

در شماره‌ی پیش وعده داده شد، پس از برگزاری بازی‌های دوره‌ی بیست و نهم، گزارشی ارائه شود تا عظمت بازی‌های المپیک که رویدادی باشکوه و جاودانه شده است، هرچه بیش‌تر به اطلاع خوانندگان گرامی برسد. در ابتدا، گزارشی آمارگونه واقعیت این بازی‌ها را بهتر به تصویر درمی‌آورد.

۱. رقابت ۱۵ هزار ورزشکار زن و مرد از ۲۰۸ کشور دنیا - که هنوز برخی از این کشورها به عضویت رسمی سازمان ملل متحد درنیامده‌اند - را، بیشتر از

ورود به بازی‌ها را بیابد. این همان تحقق شعار المپیک است که: «هدف، پیروزی در بازی‌های المپیک نیست، بلکه حضور در بازی‌ها خود افتخاری است»؛ افتخاری که با سختی و مرارت فراوان به دست می‌آید.

نگارنده به سهم خویش، راه‌یابی ۵۲ ورزشکار ایرانی را صرف نظر از کسب مدال، بسیار باارزش و آن را برای جمهوری اسلامی ایران افتخار می‌داند. امید است رسانه‌های ما به این مهم توجه کنند و توفیق نیافتن کاروان جمهوری اسلامی ایران را در به دست آوردن مدال‌های رنگین به ویژه طلا، دستاویزی برای نادیده گرفتن تلاش‌های چهار ساله‌ی ورزشکاران نپندارند. بدیهی است، کسب مدال‌های بیشتر - به جز ۱ طلا و ۱ برنز - آرزویی همگانی بود، ولی به پاس حضور سرفراز کاروان ورزشی ایجاب می‌کند تا موفق نشدن‌ها، در جلسات کارشناسی بررسی شوند و از رسانه‌ای شدن آن که به کاهش اعتماد به نفس مدیران برای برنامه‌ریزی‌های آتی می‌انجامد، پرهیز شود.

۲. کشور میزبان - چین - با ۵۱ طلا، ۲۱ نقره و ۲۸ برنز و مجموع ۱۰۰ مدال، برای نخستین بار در طول بازی‌های المپیک تابستانی، رتبه‌ی اول را به خود اختصاص داد. این نیز افتخار دیگری برای قاره‌ی آسیا

است که کنار میزبانی خوب بازی‌ها، نماینده‌ای از قاره‌اش را بر سکوی اول بازی‌ها می‌بیند. برخی تحلیل‌گران رتبه‌ی اول چین را به دلیل میزبانی این کشور در این دوره از بازی‌ها می‌دانند، ولی شواهد حاکی است، کشور چین با سرمایه‌گذاری بسیار گسترده و آموزش‌های بنیادین و از همه مهم‌تر، تربیت مربیان شایسته، برای همیشه در طول بازی‌ها، رقیبی جدی برای کسب رتبه‌ی اولی بازی‌هاست. کشور چین در کنار انواع صادرات خود، به تازگی مربی و ورزش نیز به سایر کشورها صادر می‌کند. اگر تسلط مربیان ورزش چینی به یکی از زبان‌های زنده و رایج دنیا بیشتر شود، بدون تردید همه‌ی کشورهای دنیا از فعالیت آن‌ها در کشورشان استقبال خواهند کرد و این نیز ورزش کشور چین را پایدارتر و توسعه‌پذیرتر می‌کند. کشور ما هم باید از این فرصت - دست‌کم - برای دوره‌ی بعد بازی‌ها که در سال ۲۰۱۲ در لندن برگزار می‌شود، به خوبی بهره‌برداری کند.

۳. از میان ۱۰۰ مدالی که کشور چین در بیست‌ونهمین دوره‌ی بازی‌های المپیک به دست آورد، ۵۲ مدال را زنان ورزشکار افتخارآفرین چینی برای قاره‌ی آسیا کسب کردند (۲۷ طلا، ۹ نقره و ۱۶ برنز). برخی از این مدال‌ها را زنان ورزشکار چینی در رشته‌های تکواندو، تنیس روی میز، تیراندازی، دریانوردی، قایق‌رانی و شمشیربازی به دست آوردند. این‌ها همان ورزش‌هایی هستند که زنان ورزشکار ایرانی می‌توانند در صورت آموزش، تمرین‌ها و راهنمایی‌های صحیح، در آن‌ها افتخارآفرینی کنند. جمهوری اسلامی ایران باید به پوشش ورزش زنان در بازی‌های المپیک و آسیایی به طور جدی بنگرد، زیرا تعداد زیادی از کل بازی‌ها به ورزشکاران زن اختصاص

دارد و نباید در این میدان بزرگ غایب بود.

۴. در میان ده کشور اول بیست و نهمین دوره ی بازی های المپیک (پکن، ۲۰۰۸)، پنج کشور اروپایی (روسیه، انگلستان، آلمان، ایتالیا و فرانسه)، سه کشور آسیایی (چین، کره ی جنوبی و ژاپن)، یک کشور آمریکایی (آمریکا)، و یک کشور از قاره ی اقیانوسیه (استرالیا) قرار دارند. این ۱۰ کشور روی هم ۵۵۰ مدال بازی ها را به خود اختصاص دادند که به ترتیب سهم قاره ی اروپا ۲۲۸ مدال (۷۳ طلا، ۷۰ نقره و ۸۵ برنز)، سهم قاره ی آسیا ۱۵۶ مدال (۷۳ طلا، ۳۷ نقره و ۴۶ برنز)، سهم قاره ی آمریکا ۱۰۰ مدال (۳۶ طلا، ۲۸ نقره و ۳۶ برنز)، و سهم قاره ی اقیانوسیه ۴۶ مدال (۱۴ طلا، ۱۵ نقره و ۱۷ برنز) است. بنابراین بعد از اروپا، قاره ی آسیا پرمدال ترین قاره ی بیست و نهمین دوره ی بازی های المپیک به شمار می رود.

۵. با نگاه به ۲۰ کشور اول بیست و نهمین دوره ی بازی ها، سهم قاره ی اروپا به ۱۱ کشور (روسیه، انگلستان، آلمان، ایتالیا، فرانسه، اوکراین، هلند، اسپانیا، بلاروس، رومانی و لهستان)، سهم قاره ی آمریکا به سه کشور (آمریکا، جامائیکا و کانادا)، سهم قاره ی آفریقا به دو کشور (کنیا و اتیوپی) افزایش می یابد و این در حالی است که سهم قاره های آسیا و اقیانوسیه تغییری نمی کند.

۶. در بیست و نهمین دوره ی بازی ها، ۸۷ کشور از میان ۲۰۸ کشور شرکت کننده موفق به کسب مدال شدند. کشورمان - جمهوری اسلامی ایران - با کسب ۱ مدال طلا (هادی ساعی در رشته ی تکواندو) و ۱ برنز (مراد محمدی در رشته ی کشتی آزاد) در رتبه ی پنجاه و یکم بازی ها قرار گرفت که با توجه به دوره ی قبل (بیست و هشتمین دوره ی بازی های المپیک، ۲۰۰۴، آتن)، مقام شایسته و در خور توجهی نبود. در دو

دوره ی گذشته، جمهوری اسلامی ایران رتبه های شایسته تری به دست آورده بود، اما در مقابل، ۵۲ ورزشکار از کشورمان با کسب موفقیت های لازم در مسابقات مقدماتی، توانستند به این دوره از بازی ها، راه یابند که ورود تیم بسکتبال کشورمان به این دوره از بازی ها - در نبود کشور چین در مسابقات ورودی - افتخار بزرگی است.

۷. در جمع ۸۷ کشور دریافت کننده ی مدال، ۱۹ کشور آسیایی دیده می شوند که روی هم ۲۰۵ مدال دریافت کردند. رتبه بندی و تعداد مدال های آن ها از این قرار است: چین ۱۰۰ مدال (رتبه ی اول)؛ کره ی جنوبی ۳۱ مدال (رتبه ی هفتم)؛ ژاپن ۲۵ مدال (رتبه ی هشتم)؛ قزاقستان، ۱۳ مدال (بیست و نهم)؛ مغولستان ۴ مدال (رتبه ی سی و یکم)؛ تایلند ۴ مدال (رتبه ی سی و دوم)؛ کره ی شمالی ۶ مدال (رتبه ی سی و سوم)؛ ازبکستان ۶ مدال (رتبه ی چهارم)؛ اندونزی ۵ مدال (رتبه ی پنجم)؛ هند ۳ مدال (رتبه ی پنجم)؛ ایران ۲ مدال (رتبه ی پنجاه و یکم)؛ بحرین ۱ مدال (رتبه ی پنجاه و دوم)؛ قرقیزستان ۲ مدال (رتبه ی شصت و هشتم)؛ تاجیکستان ۲ مدال (رتبه ی هفتم)؛ مالزی ۱ مدال (رتبه ی هفتم و چهارم)؛ سنگاپور ۱ مدال (رتبه ی هفتم و پنجم)؛ ویتنام ۱ مدال (رتبه ی هفتم و هشتم)؛ چین تایپه ۱ مدال (رتبه ی هشتم و نهم)؛ افغانستان ۱ مدال (رتبه ی هشتم و یکم).

با نگاهی اجمالی به رتبه بندی کشورهای آسیایی، ایران رتبه ی یازدهم را بین کشورهای دریافت کننده ی مدال در بیست و نهمین دوره ی بازی ها به دست آورده است. این موضوع با توجه به آخرین دوره ی بازی های آسیایی (دوحه ی قطر، ۲۰۰۶) که در آن جا جمهوری اسلامی ایران رتبه ی ششم را به دست آورد، قابل تأمل است. با توجه به نزدیک بودن بازی های آینده ی آسیایی

(کوانگ جوی چین، ۲۰۱۰) باید سخت تدبیر کرد و با یکپارچگی و گرد هم آوردن همه‌ی اندوخته‌های مدیریتی و برنامه‌ای، برای حفظ رتبه‌ی ششم خود در بازی‌های آسیایی دوحه از جان مایه گذاشت و پنج رتبه پسرقت در بازی‌های المپیک اخیر را بین کشورهای آسیایی، جبران کرد. توانایی ورزشکاران، مربیان و مدیران ورزشی ایران در اندازه‌ای هست که با کنار هم قرار گرفتن آن‌ها، ورزش ما بتواند در نزدیک‌ترین رویداد ورزشی مهم - بازی‌های آسیایی کوانگ جوی چین - باز هم اقتدار ورزشی جمهوری اسلامی ایران را در سطح آسیا به نمایش گذارد.

۸. بازی‌های المپیک، صحنه‌ی نمایش توانمندی‌هاست. رقابت نزدیک ۱۵ هزار ورزشکار در آن، حاشیه‌ی امنی برای هیچ ورزشکار و هیچ کشوری باقی نمی‌گذارد. هرچند ۱۰ کشور اول این دوره از بازی‌ها، جملگی از کشورهای هستند که از اقتدار اقتصادی برجسته‌ای برخوردارند و ۷ کشور از این ۱۰ کشور، جزو GA به شمار می‌روند (ایالات متحده، روسیه، انگلستان، آلمان، ژاپن، ایتالیا و فرانسه)، ولی در میان کشورهای دریافت‌کننده‌ی مدال، کشورهایایی را نیز می‌توان یافت که از بنیان‌های اقتصادی کافی برخوردار نیستند و با این حال رتبه‌های قابل قبولی احراز کرده‌اند. در مقایسه با رتبه‌ی پنجاه و یکم ایران، از کشورهای با اقتصاد نسبتاً ضعیف‌تری که مقامی بالاتر از ایران به دست آورده‌اند، می‌توان به اوکراین (یازدهم)، جامائیکا (سیزدهم)، کنیا (پانزدهم)، اتیوپی (هجدهم)، گرجستان (بیست و هفتم)، کوبا (بیست و هشتم)، قزاقستان (بیست و نهم)، مغولستان (سی و یکم)، جمهوری کره (سی و سوم)، زیمبابوه (سی و هشتم)، آذربایجان (سی و نهم) و هند (پنجاهم) اشاره کرد.

از سوی دیگر، کشورهایی با اقتصادی به مراتب قوی‌تر از اقتصاد ما در رتبه‌هایی پایین‌تر از جمهوری اسلامی ایران قرار گرفتند که از جمله‌ی آن‌ها می‌توان به ترتیب به سوئد (پنجاه و ششم)، کراواسی (پنجاه و هفتم)، لتونی (پنجاه و هشتم)، یونان (پنجاه و نهم)، اتریش (شصت و دوم)، ایرلند (شصت و سوم)، ایسلند (هفتاد و سوم)، مالزی (هفتاد و چهارم)، سنگاپور (هفتاد و پنجم) و مصر (هشتاد و دوم) اشاره کرد. به همین ترتیب، می‌توان بر اساس شاخص‌های جغرافیایی، سیاسی، فرهنگی، جمعیتی و... نیز مقایسه‌هایی انجام داد که از حوصله‌ی این سرمقاله خارج است.

۹. این سرمقاله به تحلیل آماری بیست و نهمین دوره‌ی بازی‌های المپیک پرداخت تا خوانندگان گرامی خود از میان آمارها، تحلیل‌های دیگری را بیابند. کسانی که بخواهند این بازی‌ها را منصفانه تحلیل کنند، ناگزیر به این تحلیل آماری هستند، و الا قضاوت سوگیرانه مانع از نگاه واقع‌بینانه به بازی‌های المپیک می‌شود. اما در کل باید پذیرفت و چنان‌چه در سرآغاز این سرمقاله بدان اشاره شد، صرف نظر از برد و باخت‌ها، رفتن روی سکوها، جاماندن از قافله‌ی دریافت‌کنندگان مدال، بازی‌های المپیک با بالا و دست نیافتنی - در مقایسه با سایر رویدادهای مهم دنیا - مکانی تهدیدناپذیر دارد و بدون تردید، اندیشه‌ی بنیان‌گذاران المپیک مدرن جامه‌ی عمل به خود پوشیده است. امید است جمهوری اسلامی ایران با انداختن طرحی نو بتواند سهم مؤثرتری در بازی‌های المپیک بیابد و در پایداری مضامین بازی‌ها در حد بالا بکوشد. این مهم در صورتی محقق می‌شود که علاوه بر حضور در بازی‌ها، جایگاه بالاتری در رتبه‌بندی بازی‌ها به دست آورد.